

Raport z realizacji
Dokumentu Operacyjnego
do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz
do roku 2020
za rok 2016

Spis treści

1. Wprowadzenie	1
2. Charakterystyka i zmiany Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020	2
3. Realizacja Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 – za rok 2015	8
3.1. Realizacja mierników ogólnych	8
3.2. Realizacja poszczególnych zadań zawartych w Dokumencie Operacyjnym do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020.....	14
4. Podsumowanie	20

Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie priorytetów z przedstawieniem liczby celów strategicznych, celów operacyjnych i liczby zadań wraz z planowanymi kosztami realizacji.....	4
Tabela 2. Realizacja mierników ogólnych za rok 2016	9
Tabela 3. Realizacja zadań w ramach poszczególnych priorytetów.	16

Spis wykresów

Wykres 1. Migracje w Mieście Racibórz w latach 2013, 2014, 2015 i 2016.	10
Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych w latach 2013 - 2016 w Raciborzu.	11
Wykres 3. Stopa bezrobocia w Raciborzu w latach 2013-2016.....	12
Wykres 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Mieście Racibórz w latach 2013-2016.....	12
Wykres 5. Liczba zrealizowanych zadań wraz z rozkładem procentowym.	15
Wykres 6. Realizacja zadań w ramach poszczególnych celów operacyjnych.	16

Spis obrazów

Obraz 1. Pracownicy oraz Kierownik Referatu Promocji i Obsługi Inwestora wraz z Naczelnikiem oraz pracownikiem sekretariatu Wydziału Rozwoju	17
Obraz 2. KSSE, ul. Cecylii – Komunalna	17
Obraz 3. Okładka Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Raciborza.....	18
Obraz 4. Instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów.....	19
Obraz 5. Centrum ratownicze w trakcie budowy.	19

1. Wprowadzenie

Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 jest dokumentem określającym podstawowe kierunki rozwoju społeczno–gospodarczego, opracowanym w 2013 roku przez Prezydenta Miasta Racibórz przy współpracy ekspertów z Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu. Jako, że Strategia wyznacza jedynie główne cele i priorytety, zrodziła się konieczność opracowania dokumentu, który zawierałby w sobie szczegółowe zadania i działania, które pozwolą osiągnąć wyznaczone cele. W wyniku dalszych prac nad przyjęciem Strategii powstał Dokument Operacyjny do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020.

Niniejszy raport wynika z faktu, że racjonalne zarządzanie polityką rozwoju powinno opierać się na „kroczącym” planowaniu strategicznym, co uzasadnia potrzebę okresowego przeglądu realizacji przyjętych celów oraz ich aktualizację. Uznając, że w okresie obowiązywania Dokumentu, zarówno w otoczeniu zewnętrznym jak i wewnętrznym, zachodzić będą realne zmiany wpływające na rozwój miasta Racibórz, uznano za zasadne i właściwe coroczne badanie realizacji zadań. Pierwszy raport powstał w 2015 roku i dotyczył realizacji mierników za 2014 rok, kolejny raport opublikowano w 2016 roku z danymi za rok 2015. Obecny raport zawiera zestawienie i porównanie lat 2013-2016. Monitoring Dokumentu będzie miał niewątpliwy wpływ na rozwój społeczno – gospodarczy, ponieważ w przypadku wykrycia nieprawidłowości w realizacji zadań, będzie możliwe szybkie dokonanie korekty lub podjęcie odpowiednich kroków celem osiągnięcia zamierzonego efektu.

2. Charakterystyka i zmiany Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020

Dokument Operacyjny do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 jest 18-to stronicowym dokumentem, zawierającym w sobie krótkie streszczenie Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta do roku 2020, misję i wizję rozwoju Raciborza do 2020 roku, treści priorytetów, celów strategicznych i celów operacyjnych oraz metodykę i etapy prac nad dokumentem.

Zapisy Dokumentu mają spełniać misję i wizję rozwoju Raciborza:

Wizja „Racibórz 2020”

*Racibórz – miasto tradycji i nowoczesności
z innowacyjną i konkurencyjną gospodarką, własnym
klimatem i specyfiką. Otwarty na współpracę, tętniący życiem,
czysty i zielony zakątek.*

Misja spełniająca wizję

*Kreowanie atrakcyjnych warunków dla rozwoju człowieka
i biznesu w przyjaznym otoczeniu, w kontakcie z przyrodą,
historią, nauką, kulturą i rekreacją.*

Dokument Operacyjny do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020, został sporządzony w dwóch częściach. Pierwszą część stanowi opis działań dot. prac nad Strategią, mierników ogólnych, zawiera także analizę wraz z przedstawieniem danych w formie wykresów. Drugą część natomiast stanowią tabele, będące załącznikami do części opisowej, które zawierają w sobie istotę Dokumentu Operacyjnego, tj. priorytety z podziałem na cele i zadania. Każdy z priorytetów przedstawiony jest w osobnej tabeli, której kolejne kolumny opisują treść zadań, podmioty wraz z partnerami odpowiedzialne za realizację

zadań, wstępny koszt realizacji, przewidywany okres realizacji, źródło finansowania oraz wskaźniki produktu opisujące realizację zadań.

Oprócz wskaźników produktu przypisanych do poszczególnych zadań, opracowano także zestaw 10 mierników obrazujących realizację Dokumentu Operacyjnego jako całości, oraz realizację misji, wizji, a także priorytetów Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020.

Ze względu na zmieniające się uwarunkowania, Dokument Operacyjny podlega nie tylko corocznemu monitoringowi ale także corocznej ewaluacji. W wyniku wniosków i uwag wydziałów merytorycznych oraz Radnych Miasta Racibórz, w dniu 15 grudnia 2015 r. zespół ds. monitoringu i ewaluacji Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020, powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Racibórz – Kierownika Urzędu nr RC.120-15/2015 z dnia 15 marca 2015 r., wyraził przychylną opinię dot. wniesienia następujących korekt w Dokumencie:

- Wprowadzenie zmian w miernikach obrazujących realizację zadań zawartych w Dokumencie Operacyjnym, o które to zmiany wnioskował Wydział Edukacji Kultury i Sportu. Wydział zaproponował bardziej adekwatne mierniki, lepiej obrazujące stopień realizacji zadań.
- Wprowadzenie zmian w treści poszczególnych zadań, wynikających z aktualizacji nazw zadań planowanych do wpisania w Regionalne Inwestycje Terytorialne.
- Dopisanie zadania dot. budżetu obywatelskiego, na skutek interpelacji zgłoszonej przez Radnego Miasta Racibórz.
- Zaktualizowanie treści dokumentu wraz z dostosowaniem do wniesionych zmian.

W dniu 16 grudnia 2015 r. nowa wersja Dokumentu Operacyjnego została przekazana wszystkim pracownikom Urzędu Miasta, Radnym Miasta Racibórz oraz upubliczniona na stronach internetowych Urzędu Miasta.

Ponownej korekty Dokumentu Operacyjnego dokonano na początku 2017 roku, na skutek ewaluacji przeprowadzonej pod koniec roku 2016. Najważniejszą zmianą było wprowadzenie 18-tu nowych zadań, które są niezwykle istotne ze względu na rozwój społeczno – gospodarczy Miasta Racibórz. Wśród zadań tych znalazła się m.in., budowa tzw. TBS-ów, organizacja obchodów 800-lecia Raciborza, budowa centrum ratowniczego, zadania dotyczące rozwoju przedsiębiorczości w mieście czy też nowe projekty Państwowej Wyższej

Szkoły Zawodowej. Ponadto dokonano korekty kwot planowanych na realizację niektórych zadań i skorygowano mierniki.

Dokument w zaktualizowanej wersji składa się z:

- 3 priorytetów,
- 12 celów strategicznych,
- 43 celów operacyjnych,
- 129 zadań (pierwotnie było 114).

Priorytet I - *Rozwój przestrzenny, funkcjonalny i gospodarczy Raciborza*, składa się z 5 celów strategicznych, 19 celów operacyjnych i 52 zadań. Priorytet II – *Rozwój edukacji i kultury*, posiada tylko 3 cele strategiczne 10 celów operacyjnych i 30 zadań. Natomiast priorytet III – *Jakość życia mieszkańców*, składa się z 4 celów strategicznych, 14 celów operacyjnych i 47 zadań. Liczba celów i zadań w każdym priorytecie została tak dobrana, aby w pełni wykorzystać możliwości rozwojowe Miasta.

Zestawienie liczby zadań, liczby celów operacyjnych i środków finansowych planowanych na realizację poszczególnych priorytetów przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Zestawienie priorytetów z przedstawieniem liczby celów strategicznych, celów operacyjnych i liczby zadań wraz z planowanymi kosztami realizacji.

Element dokumentu operacyjnego	Treść priorytetu/celu strategicznego/celu operacyjnego	Kwota	Liczba zadań	Liczba celów operacyjnych
Dokument operacyjny		1 099 545 804,39	129	43
PRIORYTET I	Rozwój przestrzenny, funkcjonalny i gospodarczy Raciborza	967 080 699,95	52	19
Cel strategiczny	Dobre skomunikowanie miasta	877 385 308,00	12	3
Cel operacyjny	Modernizacja wybranych dróg łączących miasto z autostradą A4 i A1 oraz drogami ekspresowymi	17 495 308,00	5	
Cel operacyjny	Wyprowadzenie tranzytu poza wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz rozbudowa infrastruktury w mieście	853 400 000,00	4	
Cel operacyjny	Dobra sieć połączeń kolejowych w subregionie oraz modernizacja transportu publicznego	6 500 000,00	3	

Tabela 1. Cd.

Cel strategiczny	Stworzenie warunków do inwestowania i rozwoju przedsiębiorczości	31 426 197,15	15	6
Cel operacyjny	Doskonalenie systemu zachęt do inwestowania i animacja przedsiębiorczości	500 000,00	4	
Cel operacyjny	Instytucjonalne wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw	450 000,00	3	
Cel operacyjny	Wyznaczenie i uzbrajanie nowych terenów inwestycyjnych oraz rozwój Specjalnej Strefy Ekonomicznej	14 676 197,15	2	
Cel operacyjny	Wykorzystanie nowych źródeł finansowania działalności inwestycyjnej, w tym PPP, klastry	100 000,00	2	
Cel operacyjny	Wspieranie rozwoju sektora usług turystycznych, w tym parków tematycznych	90 000,00	2	
Cel operacyjny	Wspieranie rozwoju podmiotów ekonomii społecznej	15 610 000,00	2	
Cel strategiczny	Nowoczesne technologie i ekologia	53 238 869,80	11	3
Cel operacyjny	Stworzenie warunków do rozwoju sektora odnawialnych źródeł energii	1 175 000,00	3	
Cel operacyjny	Wykorzystanie żyznych gleb i tradycji rolniczych oraz wsparcie sektora produkcji żywności ekologicznej	550 000,00	2	
Cel operacyjny	Poprawa stanu środowiska oraz wspieranie działań ekologicznych	51 513 869,80	6	
Cel strategiczny	Promocja miasta	2 360 325,00	9	4
Cel operacyjny	Umacnianie pozycji Raciborza jako silnego ośrodka Subregionu Zachodniego województwa śląskiego	510 325,00	1	
Cel operacyjny	Promocja terenów inwestycyjnych	650 000,00	4	
Cel operacyjny	Kształtowanie marki i promocja wizerunku miasta, w tym wykorzystanie znanych postaci	780 000,00	2	
Cel operacyjny	Promocja produktów i marek lokalnych	420 000,00	2	
Cel strategiczny	Wykorzystanie transgranicznego położenia	2 670 000,00	5	3
Cel operacyjny	Wzrost znaczenia Euroregionu Silesia	0,00	1	
Cel operacyjny	Wykorzystanie programów transgranicznych i strukturalnych	2 250 000,00	2	
Cel operacyjny	Inicjowanie i wzmacnianie partnerstw	420 000,00	2	
PRIORYTET II	Rozwój edukacji i kultury	22 934 000,00	30	10
Cel strategiczny	Rozwój Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	5 230 000,00	7	3
Cel operacyjny	Wzmacnianie potencjału kadry naukowej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej	410 000,00	3	
Cel operacyjny	Wspieranie współpracy z ośrodkami naukowymi, otoczeniem biznesu i samorządem w kraju i za granicą	120 000,00	2	
Cel operacyjny	Wspieranie rozwoju bazy naukowo-dydaktycznej PWSZ	4 700 000,00	2	

Tabela 1. Cd.

Cel strategiczny	Tworzenie warunków dla rozwoju edukacji	6 780 000,00	8	3
Cel operacyjny	Cyfryzacja procesu nauczania w gminnych placówkach oświatowych	300 000,00	2	
Cel operacyjny	Promowanie rozwoju Szkoły Mistrzostwa Sportowego oraz Szkoły Muzycznej	3 730 000,00	3	
Cel operacyjny	Wsparcie bazy dydaktycznej oraz infrastrukturalnej gminnych szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych	2 750 000,00	3	
Cel strategiczny	Kultura i pielęgnowanie dziedzictwa historycznego Raciborza / 10 wieków tradycji	10 924 000,00	15	4
Cel operacyjny	Poprawa dostępu mieszkańców do dóbr kultury	8 170 000,00	6	
Cel operacyjny	Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w sferze kultury	550 000,00	2	
Cel operacyjny	Pielęgnowanie dziedzictwa historycznego i wielokulturowości	424 000,00	3	
Cel operacyjny	Kreowanie nowych atrakcji o znaczeniu ponadregionalnym w oparciu o istniejącą infrastrukturę	1 780 000,00	4	
PRIORYTET III	Jakość życia mieszkańców	109 531 104,44	47	14
Cel strategiczny	Wzmacnianie potencjału ludnościowego Miasta - przyjeźdź i zostań w Raciborzu	39 920 723,55	13	3
Cel operacyjny	Tworzenie warunków do budowy bazy mieszkaniowej – wielorodzinnej i jednorodzinnej	34 605 795,70	6	
Cel operacyjny	Tworzenie warunków do poprawy zdrowia mieszkańców i zabezpieczenia społecznego	3 133 334,27	4	
Cel operacyjny	Wspieranie inicjatyw aktywizujących osoby niepełnosprawne	2 181 593,58	3	
Cel strategiczny	Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego w mieście	4 313 414,96	9	2
Cel operacyjny	Rozbudowa infrastruktury ochrony i zabezpieczenia ludności, w tym przeciwpowodziowego	3 737 414,96	7	
Cel operacyjny	Przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych	576 000,00	2	
Cel strategiczny	Atrakcyjne warunki dla spędzania wolnego czasu	44 166 965,93	17	6
Cel operacyjny	Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni miejskiej, w tym rewitalizacja centrum miasta	12 266 965,93	2	
Cel operacyjny	Dbłość o zasoby przyrodnicze, w tym rewitalizacja terenów zieleni miejskiej	2 650 000,00	3	
Cel operacyjny	Rozwój bazy wypoczynkowej oraz bazy sportowej i rekreacyjnej	21 700 000,00	5	
Cel operacyjny	Wzrost znaczenia turystyki weekendowej i sentymentalnej	7 100 000,00	4	
Cel operacyjny	Promocja turystyczna miasta	400 000,00	2	

Tabela 1. Cd.

Cel operacyjny	Wykorzystanie walorów przyrodniczych Odry, w tym stworzenie warunków do powstawania przystani wodnych i szlaków	50 000,00	1	
Cel strategiczny	Usprawnienie zarządzania miastem	21 130 000,00	8	3
Cel operacyjny	Stworzenie narzędzi do monitoringu i ewaluacji strategii	0,00	2	
Cel operacyjny	Pobudzanie do aktywności społecznej i obywatelskiej, w tym współpraca z organizacjami pozarządowymi	20 400 000,00	3	
Cel operacyjny	Inteligentne rozwiązania informacyjne w mieście – wykorzystanie nowych technologii teleinformatycznych	730 000,00	3	

Źródło: Dokument Operacyjny do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 – wersja obowiązująca na dzień 31.08.2017 r.

Dokument Operacyjny do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020, jest zatem dokumentem szczegółowo opisującym proceder, kroki i działania, ukierunkowane na rozwój społeczno-gospodarczy Miasta Racibórz. Ponadto jest dokumentem elastycznym, który podlega corocznej ocenie i ewaluacji. Konkretnie działania wpisane w Dokument, mierzone za pomocą precyzyjnie dobranych mierników, odpowiadają bieżącym potrzebom mieszkańców Raciborza. Coroczny pomiar wskaźników, uwzględniający okresowe dane, który planowany jest w każdym roku kalendarzowym, pozwoli na bieżącą kontrolę przebiegu i realizacji zadań.

3. Realizacja Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 – za rok 2015

W lutym 2017 roku rozpoczęło się zbieranie danych dotyczących realizacji zadań zapisanych w Dokumencie za rok 2016. Proces zbierania danych, podobnie jak w latach ubiegłych okazał się niezwykle żmudny. Część danych możliwa była do pozyskania dopiero w drugiej połowie roku 2017 (wybrane dane GUS), zaś niektóre jednostki zewnętrzne bardzo długo zwlekały z podaniem informacji. Ostatecznie dopiero na początku września 2017 r. powstał trzeci raport z realizacji Dokumentu, który obrazuje, jakie zadania przyjęte w Dokumencie udało się zrealizować lub jakie prace zostały rozpoczęte w ponad dwuletnim okresie jego obowiązywania.

3.1. Realizacja mierników ogólnych

Próbując zobrazować w jaki sposób realizacja zadań zawartych w Dokumencie Operacyjnym jak i w Strategii wpłynęła faktycznie na poprawę warunków życia i rozwój Miasta Racibórz zebrano dane dla 10 mierników ogólnych:

- 1) Liczba mieszkańców z wyróżnieniem liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym.
- 2) Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały.
- 3) Liczba osób pracujących.
- 4) Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia.
- 5) Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej.
- 6) Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto.
- 7) Zasoby mieszkaniowe – liczba mieszkań i liczba mieszkań oddanych do użytkowania.
- 8) Dochody budżetu gminy i dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca.
- 9) Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze z wyróżnieniem sektora prywatnego.
- 10) Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza.

Realizację mierników, przedstawia tabela nr 2, która uwzględnia dane za lata 2014 – 2016 oraz dane z roku bazowego 2013. W tabeli ujęto również zmiany zarówno liczbowe, jak i procentowe.

Tabela 2. Realizacja mierników ogólnych za rok 2016

Miernik	2014		2015			2016					2017				
	Dane wyjściowe (2013)	Dane za 2014	Różnica w porównaniu do roku poprzedniego	Zmiana w %	Dane za 2015	Różnica w porównaniu do roku poprzedniego	Różnica w porównaniu do roku bazowego 2013	Zmiana w % (porównanie z rokiem poprzednim)	Zmiana w % (porównanie z rokiem bazowym)	Dane za 2016	Różnica w porównaniu do roku poprzedniego	Różnica w porównaniu do roku bazowego 2013	Zmiana w % (porównanie z rokiem poprzednim)	Zmiana w % (porównanie z rokiem bazowym)	
Liczba mieszkańców z wyróżnieniem liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba mieszkańców	52774	52190	-584	-1,11%	51498	-692	-1276	-1,33%	-2,42%	51093	-405	-1681	-0,79%	-3,22%
	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	36829	36352	-477	-1,30%	35839	-513	-990	-1,41%	-2,69%	35316	-523	-1513	-1,46%	-4,11%
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały	449 (napływ) 515 (odpływ) -66 (saldo)	422 (napływ) 557 (odpływ) -135 (saldo)	-69	-104,55%	441 (napływ)***** 518 (odpływ)***** -77(saldo)*****	58	-11	57,03%	-16,66%	427 (napływ) 555 (odpływ) -128(saldo)	-51	-62	-66,23%	-93,93%	
Liczba osób pracujących *	16297 30,88%	16764 32,12%	467	2,86%	16123 31,30%	-641	-174	-3,82%	-1,07%	16240 31,78%	117	-57	0,73%	-0,35%	
Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych i stopa bezrobocia	Liczba osób bezrobotnych	1780	1656	-124	-6,97%	1444	-212	-336	-12,80%	-18,88%	1356	-88	-424	-6,09%	-23,82%
	Stopa bezrobocia**	9,14%	8,11%	-1,03pkt%	-11,27%	7,10%	-1,01pkt%	-2,04pkt%	-12,45%	-22,32%	6,67%	-0,43pkt%	-2,47pkt%	-6,06%	-27,02%
Liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej	756	735	-21	-2,78%	729	-6	-27	-0,82%	-3,57%	721	-8	-35	-1,10%	-4,63%	
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (zł) **	3422,6	3579,2	156,6	4,58%	3735,23	156,03	312,63	4,36%	9,13%	3864,61	129,38	442,01	3,46%	12,91%	
Zasoby mieszkaniowe - liczba mieszkań i liczba mieszkań oddanych do użytkowania	Liczba mieszkań komunalnych	3333	3270	-63	-1,89%	3204	-66	-129	-2,02%	-3,87%	3093	-111	-240	-3,46%	-7,20%
	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania	3184	co 2 lata	-	-	3058	brak danych za rok poprzedni	-126	brak danych za rok poprzedni	-3,96%	2924	-134	-260	-4,38%	-8,17%
Dochody budżetu gminy i dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca	Dochody budżetu gminy (zł)	153 413 530,85	169 167 637,53	15 754 106,68	10,27%	158 205 378,00	-10 962 259,53	4 791 847,15	-6,48%	3,12%	183 573 688,61	25 368 310,61	30 160 157,76	16,04%	19,66%
	Dochody budżetu gminy na 1 mieszkańca (zł)	2 906,991	3 241,38	334,39	11,50%	3 072,07	-169,31	165,08	-5,22%	5,68%	3 592,93	520,86	520,86	16,95%	17,92%
Liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze z wyróżnieniem sektora prywatnego	Liczba podmiotów gospodarki narodowej	5380	5329	-51	-0,95%	5223	-106,00	-157,00	-1,99%	-2,92%	5138	-85,00	-242,00	-1,63%	-4,50%
	Liczba podmiotów gospodarki narodowej - sektor prywatny	5092	5054	-38	-0,75%	4928	-126,00	-164,00	-2,49%	-3,22%	4833	-95,00	-259,00	-1,93%	-5,09%
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza ****	Emisja (t/r)	177(pyły) 109431(gazy)	174(pyły) 87545(gazy)	-3 (pyły) -21886 (gazy)	-1,69% (pyły) -19,99% (gazy)	166(pyły) 93894(gazy)	-8 (pyły) 6349 (gazy)	-11 (pyły) -15537 (gazy)	-4,59% (pyły) 7,25% (gazy)	-6,21% (pyły) -14,19% (gazy)	117(pyły) 99836(gazy)	-49 (pyły) 5942 (gazy)	-60 (pyły) -9595 (gazy)	-29,51% (pyły) 6,32% (gazy)	-33,89% (pyły) -8,78% (gazy)
	Redukcja ***	97,6% (pyły) 43,4% (gazy)	97,4% (pyły) 31,3% (gazy)	-0,2 pkt % -12,1 pkt %	-12,19% -27/88%	97,9% (pyły) 26,8% (gazy)	0,5 pkt % -4,5 pkt %	0,3 pkt % -16,6 pkt %	0,51% -37,19%	0,30% -38,24%	98,1% (pyły) 36,0% (gazy)	0,2 pkt % 9,2 pkt %	0,5 pkt % -7,4 pkt %	0,2% 34,32%	0,5% -17,05%

* Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach

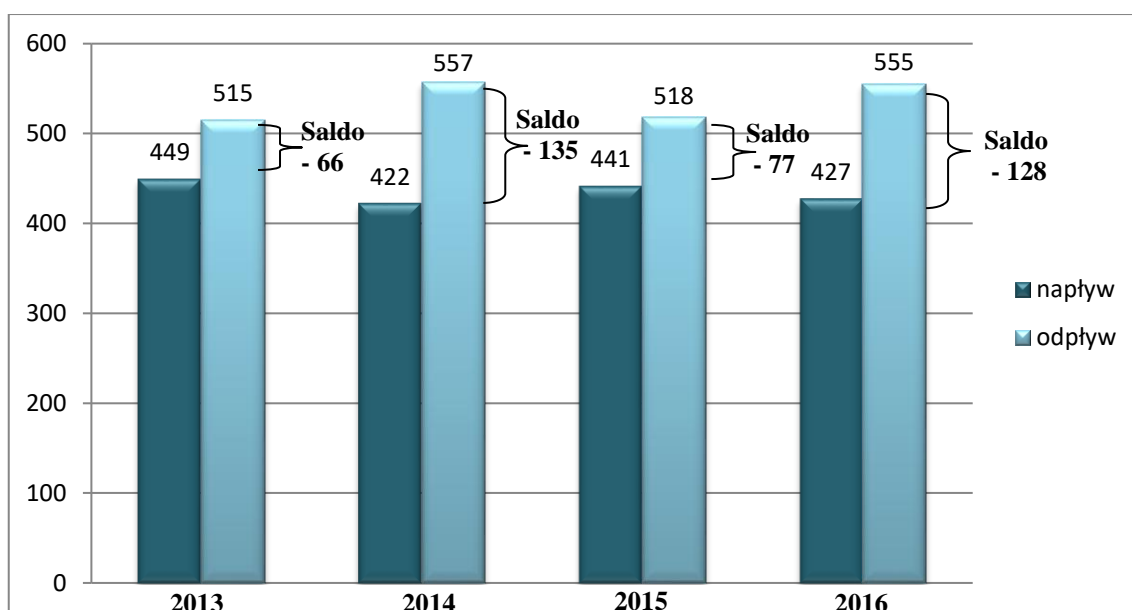
** dla Powiatu Raciborskiego

*** Zanieczyszczenia zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń

**** Dotyczy zakładów szczególnie uciążliwych***** Bez migracji zagranicznych, tłumaczenie GUS: Wypełnianie pozycji jest niemożliwe lub bezcelowe. (Za rok 2014 dane były dostępne). Brak danych o migracjach zagranicznych za rok 2015.

Malejąca liczba mieszkańców ogółem oraz malejąca liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym z pewnością sama w sobie jest zjawiskiem negatywnym. Jednak po pierwsze nie tylko Miasto Racibórz boryka się z problemem malejącej liczby ludności – zjawisko to dotyka całego kraju, podregionu rybnickiego i miast będących w pobliżu Raciborza. Po drugie zaś fakt „wyhamowania” zjawiska o połowę i coraz mniejszego procentowego spadku mieszkańców w Raciborzu w latach 2015 - 2016 świadczy o coraz lepiej prowadzonej polityce antydepopulacyjnej oraz daje nadzieję, że być może w przyszłości liczba mieszkańców miasta będzie utrzymywać się na stałym poziomie by po czasie zacząć wzrastać.

Drugim miernikiem są migracje ludności, przy czym miernik ten jest ściśle powiązany, z oczywistych przyczyn, ze wskaźnikiem omówionym wcześniej. Saldo migracji w Raciborzu balansuje w latach pomiędzy -66 a -135 i utrzymuje ujemną wartość. Saldo migracji w latach 2013- 2016 obrazuje wykres nr 1.

Wykres 1. Migracje w Mieście Racibórz w latach 2013, 2014, 2015 i 2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie www.stat.gov.pl/bdl

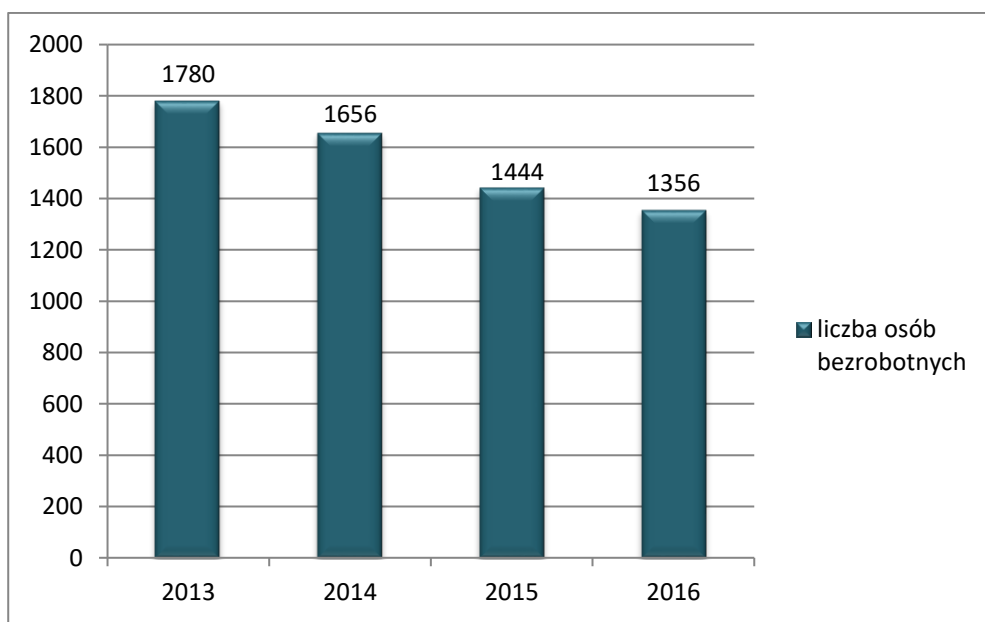
W 2016 roku wzrosła liczba osób pracujących, w porównaniu do roku poprzedniego aż o 117 osób. Warto tu podkreślić, że stosunek liczby osób pracujących do liczby mieszkańców w porównaniu do roku bazowego wzrósł o 0,9 pkt % (w roku 2013 wynosił 30,88% zaś w roku 2016 31,78% mieszkańców Raciborza podejmowało się pracy

zarobkowej). W związku z powyższym miernik może być w bieżącym raporcie zakwalifikowany jako pozytywny.

Kolejne mierniki przedstawiają zdecydowanie pozytywny obraz świadczący o rozwoju społeczno – gospodarczym Miasta Racibórz. Pozytywnym zjawiskiem jest bowiem malejące w Raciborzu bezrobocie, o którym świadczą dwa mierniki:

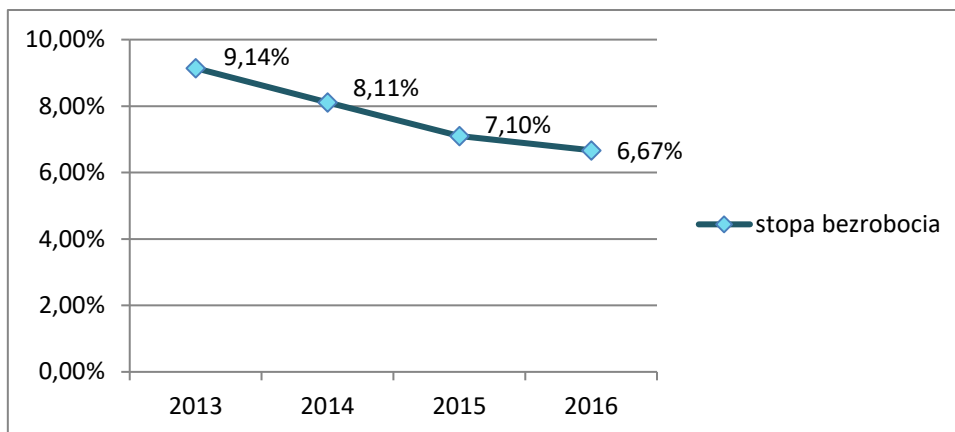
- malejąca liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoby bezrobotne (w roku 2015 aż 212 osób mniej było zarejestrowanych w PUP niż w roku 2014 i aż 336 osób mniej niż w roku 2013, natomiast w roku 2016 zarejestrowanych było 88 osób mniej niż w roku 2015 oraz o 424 osoby mniej niż w roku bazowym. W porównaniu do roku bazowego bezrobocie spadło o ponad 23%),
- malejąca stopa bezrobocia (spadek o 2,47 pkt % w porównaniu z rokiem bazowym 2013).

O ile na malejącą liczbę osób bezrobotnych poniekąd ma wpływ malejąca liczba mieszkańców ogółem, o tyle malejąca stopa bezrobocia jest już bardzo precyzyjnym miernikiem, który klarownie pokazuje, że faktyczne bezrobocie w Raciborzu spada w stałym tempie około 1 pkt% na rok. Malejącą liczbę osób bezrobotnych przedstawia wykres 2, zaś malejącą stopę bezrobocia wykres 3.

Wykres 2. Liczba osób bezrobotnych w latach 2013 - 2016 w Raciborzu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu.

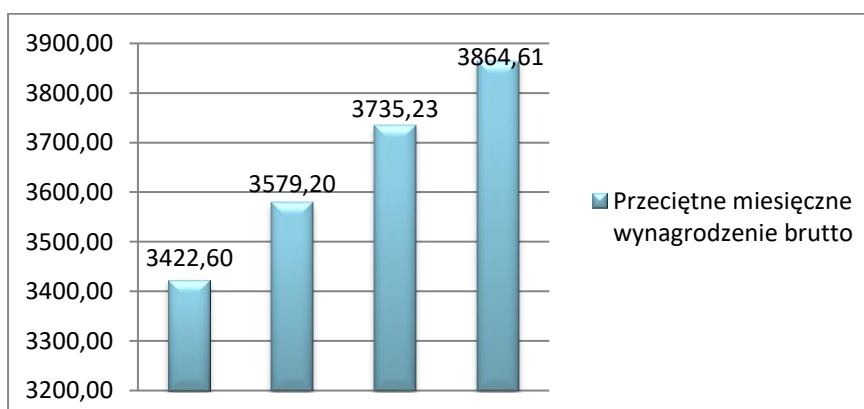

Wykres 3. Stopa bezrobocia w Raciborzu w latach 2013-2016.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu.

Dobrze świadczącym o rozwoju społeczno-gospodarczym Miasta Racibórz miernikiem jest stale malejąca liczba rodzin korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej. W roku 2016, w porównaniu do roku 2013, aż o 35 rodzin mniej potrzebowało wsparcia OPS. Świadczy to o stopniowym usamodzielnianiu się społeczeństwa i zdecydowanie traktowane jest jako zjawisko pożądane.

W roku 2016 ponownie wzrosło przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, przy czym wzrost nastąpił o 442,01 zł w porównaniu z rokiem 2013. Zjawisko te jest traktowane pozytywnie, ponieważ wzrost wynagrodzeń pociąga za sobą wzrost wydatków konsumpcyjnych społeczeństwa, a to z kolei napędza gospodarkę. Wzrost poziomu wynagrodzeń w latach 2013-2016 obrazuje wykres nr 4.

Wykres 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Mieście Racibórz w latach 2013-2016.

Pozytywnie interpretowanym miernikiem jest też malejąca w Raciborzu liczba mieszkań komunalnych. Jest to zjawisko pozytywne, gdyż sprzedaż mieszkań komunalnych w ręce prywatne jest ekonomicznie uzasadniona i dobrze wpływa na budżet gminy.

Kolejnym miernikiem, który w 2016 r. uległ poprawie są dochody budżetu gminy, w tym dochody budżetu gminy na jednego mieszkańca. Wdane za 2016 r. pokazują wzrost dochodów w stosunku do roku bazowego o 19,66 %, zaś dochody budżetu gminy na jednego mieszkańca wzrosły na przestrzeni lat o 17,92 %.

Miernikiem świadczącym o negatywnej sytuacji w Raciborzu liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze z wyróżnieniem sektora prywatnego. Skala zjawiska jest jednak niewielka. W porównaniu bowiem do roku 2015 liczba podmiotów gospodarki narodowej spadła o 1,63 %, zaś w sektorze prywatnym o 1,93%. W porównaniu natomiast do roku bazowego 2013, spadki wyniosły odpowiednio 4,5% oraz 5,09%. Problem ten można powiązać z malejącą liczbą mieszkańców, gdyż im mniej mieszkańców, tym hipotetycznie mniej podmiotów gospodarki narodowej zwłaszcza w sektorze prywatnym. Aby zachęcić przedsiębiorców do prowadzenia swej działalności na terenie Raciborza, Miasto podjęło odpowiednie kroki: został powołany Referat Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestora, który prężnie działa i realizuje Program Wspierania Przedsiębiorczości, wprowadzono także wiele nowych zadań do Dokumentu Operacyjnego, co ma na celu osiągnięcie pozytywnego efektu w postaci ożywienia rynku oraz przedsiębiorczości w Raciborzu.

Ostatnim miernikiem, którego interpretacja nie jest jednoznaczna jest emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza. Pozytywnie można oceniać zjawisko stale zmniejszającej się emisji pyłów przy jednocześnie wzrastającym poziomie ich redukcji. Emisja gazów co prawda zmalała w stosunku do roku bazowego 2013, jednakże wzrosła (6,32%) w stosunku do roku poprzedniego 2015. Jednocześnie mniejsza jest redukcja gazów w stosunku do roku bazowego, natomiast większa w porównaniu z rokiem poprzednim. Przy tak różnych wynikach poziomu emisji i redukcji zarówno gazów jak i pyłów ciężko jest jednoznacznie zakwalifikować wskaźnik jako pozytywny lub negatywny, stąd też wyniki przedmiotowego miernika uznano za neutralne.

Podsumowując wszystkie 10 mierników można stwierdzić, że Miasto Racibórz zmierza w dobrym kierunku, sprzyjającym osiągnięciu misji i wizji zawartej w Strategii.

3.2. Realizacja poszczególnych zadań zawartych w Dokumencie Operacyjnym do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020

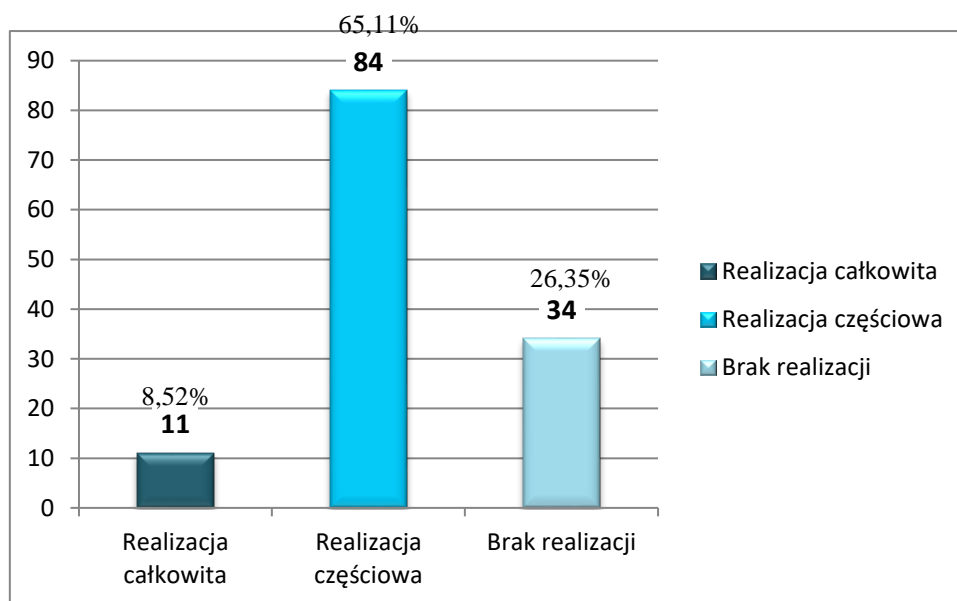
Najważniejszym elementem obrazowania realizacji Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 jest coroczny pomiar mierników, przypisanych do każdego zadania. Mierniki te obrazują w jakim stopniu dane zadanie udało się zrealizować.

Tabela zawierająca wszystkie priorytety wraz zadaniami i poziomem ich realizacji stanowi załącznik do niniejszego raportu. Składa się ona z dwóch głównych kolumn:

- a) pierwszej, w której zapisana została treść zadań Dokumentu Operacyjnego, planowany okres ich realizacji, szacowana wartość zadania oraz mierniki,
- b) drugiej, która została podzielona na 4 mniejsze kolumny: dane pośrednie, wartość wskaźnika, procent realizacji zadania oraz dodatkowy komentarz. W kolumnie „dane pośrednie” zapisane zostały wszystkie dane i informacje, niezbędne do obliczenia wskaźnika, lub też wyszczególnienie poszczególnych elementów składających się na miernik (w zależności od rodzaju miernika). W przypadku mierników z kategorii „TAK/NIE”, w kolumnie tej nie wprowadzono żadnych zapisów. Kolejna kolumna „wartość wskaźnika” zawiera szczegółowe obliczenia mierników lub mierniki w odniesieniu do roku bazowego 2013. W przypadku mierników z kategorii „TAK/NIE” wpisano odpowiednio czy zadanie zostało zrealizowane czy też nie, zaś w przypadku zadań nie zrealizowanych, wpisano 0 lub 0% w zależności od rodzaju miernika. Kolejna kolumna „procent realizacji zadania” przedstawia w jakim stopniu określone zadanie zostało zrealizowane. W kolumnie tej możliwych jest kilka rodzajów zapisów:
 - 100 % - w przypadku zadań całkowicie zrealizowanych i ostatecznie zakończonych,
 - 0 % - w przypadku zadań, których realizacja nie została jeszcze rozpoczęta,
 - 42 % - w przypadku zadań, które zostały rozpoczęte, lecz ciężko określić ich procentową realizację (100 % / 7 lat obowiązywania strategii = około 42 % na trzy lata obowiązywania Dokumentu),
 - wartość % - przedstawia poziom realizacji zadań, dla których da się precyzyjnie obliczyć, jaka część zadania została zrealizowana.

Ostatnia kolumna powstała w celu wprowadzania dodatkowych komentarzy. Komentarze te przedstawiają dodatkowe opisy realizowanych zadań, tłumaczenia dla osiągniętych mierników, lub też dodatkowe, istotne informacje.

W 2014 r. udało się w pełni zrealizować i zakończyć 6 zadań, 63 zadania zostały zrealizowane częściowo, zaś nie rozpoczęto jeszcze realizacji 46 zadań. Dla porównania w 2015 roku zrealizowano łącznie 1 zadanie, natomiast w 2016 roku zakończono realizację 4 zadań. Warto tu podkreślić, że w Dokumencie przeważają zadania wieloletnie, zatem zadanie nie zakończone w 2016r nie muszą budzić obaw. W 2016 r. rozpoczęto realizację kolejnych 8 zadań. Nadal nie rozpoczęto prac nad 34 zadaniami (widać tu znaczący postęp w porównaniu do roku 2014, gdzie aż 47 zadań nie rozpoczęto, jednocześnie należy mieć na uwadze, że na przestrzeni lat liczba zadań ogółem w Dokumencie wzrosła). Realizację zadań oraz rozkład procentowy realizacji zadań przedstawia wykres nr 5.

Wykres 5. Liczba zrealizowanych zadań wraz z rozkładem procentowym.

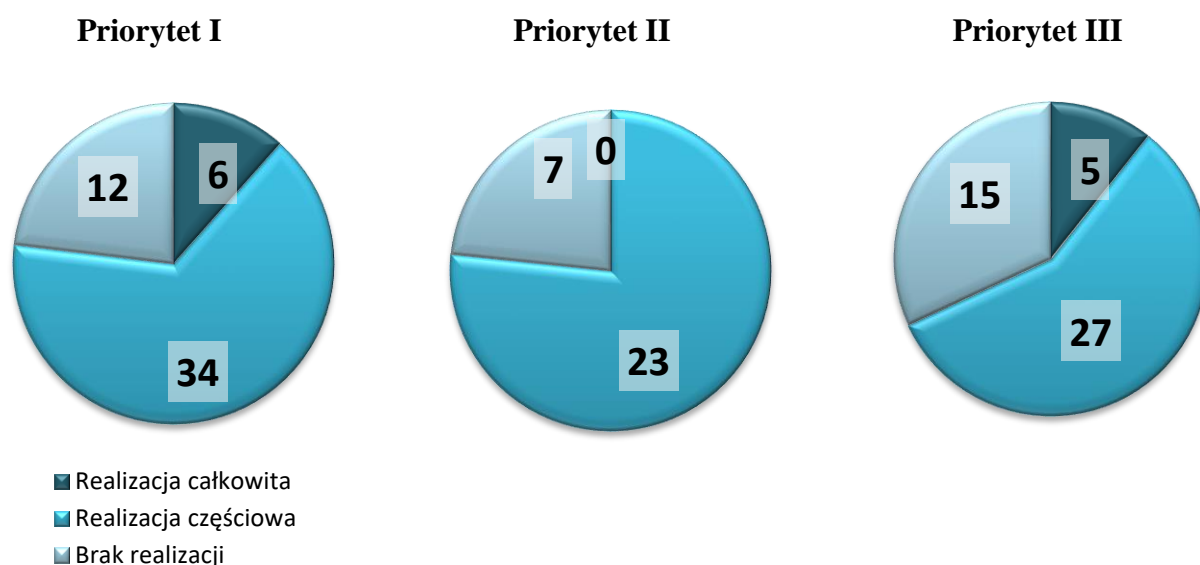
Źródło: Opracowanie własne.

Realizacja zadań w ramach poszczególnych priorytetów przedstawiona jest w tabeli nr 4 oraz na wykresie nr 6.

Tabela 3. Realizacja zadań w ramach poszczególnych priorytetów.

Priorytet	Realizacja		
	Zadanie zakończone	Realizacja częściowa	Brak realizacji
Priorytet I	6	34	12
Priorytet II	0	23	7
Priorytet III	5	27	15

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 6. Realizacja zadań w ramach poszczególnych celów operacyjnych.

Wśród zadań całkowicie zrealizowanych w 2014 r. znalazło się 5 pozycji. Zadania te zostały szczegółowo omówione w Raporcie z realizacji Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 za rok 2014.

W ramach zadań, które zostały zrealizowane w latach 2015 wymienić należy:

- 1) *Powołanie Biura Wsparcia Przedsiębiorcy* – zadanie zrealizowane w 2015r. bez możliwości określenia kosztów realizacji. Powołano w ramach Wydziału Rozwoju Referat Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestora pełniący m.in. funkcję biura wsparcia przedsiębiorcy, w którym zatrudniono kierownika oraz dwóch pracowników.

Obraz 1. Pracownicy oraz Kierownik Referatu Promocji i Obsługi Inwestora wraz z Naczelnikiem oraz pracownikiem sekretariatu Wydziału Rozwoju

Źródło: Urząd Miasta Racibórz

- 2) *Przygotowanie dokumentacji rozszerzającej KSSE oraz poszerzenie i aktualizacja informatycznej bazy danych o nowe nieruchomości – zadanie zrealizowane w 2016r. za kwotę 20 295,00 zł. Włączono do KSSE tereny znajdujące się w obrębie ulic Cecylii i Komunalnej, z których wyodrębniono geodezyjnie 10 działek inwestycyjnych o powierzchni łącznej 7,5352 ha.*

Obraz 2. KSSE, ul. Cecylii – Komunalna

Źródło: Urząd Miasta Racibórz

- 3) *Opracowanie Planu Gospodarki Niskoemisyjnej* – zadanie zrealizowano w 2016r. za kwotę 38 130,00 zł. Dokument do wglądu znajduje się m.in. na stronach Urzędu Miasta Racibórz, Biuletynie Informacji Publicznej oraz w Wydziale Ochrony Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miasta Racibórz, który jest merytorycznie odpowiedzialny za PGN.

Obraz 3. Okładka Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Miasta Raciborza.

Źródło: www.bip.raciborz.pl

- 4) *Budowa instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów na terenie Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o. o. w Raciborzu* – zrealizowano w 2016 roku, za kwotę 13 590 000,00. Zadanie było prowadzone przez Wydział Komunalny Urzędu Miasta Racibórz.

Obraz 4. Instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów.

Źródło: Urząd Miasta Racibórz.

- 5) *Budowa centrum ratowniczego* – zadanie zrealizowane w 2016 roku, na wniosek mieszkańców zgłoszony w ramach Budżetu Obywatelskiego. Wartość zadania opiewała na kwotę 434 722,62 zł, zadanie było realizowane przez Biuro Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Racibórz powstał Referat Przedsiębiorczości i Obsługi Inwestora, udział Miasta w targach i misjach jest planowany przez Referat na rok 2016.

Obraz 5. Centrum ratownicze w trakcie budowy.

Źródło: Urząd Miasta Racibórz

4. Podsumowanie

Reasumując zapisy Raportu z realizacji Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020 za rok 2016, można zauważyć znaczący postęp w realizacji zadań. Praca włożona w opracowanie i realizację Dokumentu przynosi wymierne efekty. Mierniki ogólne pokazują, że sytuacja w mieście stopniowo zmienia się na lepsze, owszem sporo rzeczy należy jeszcze poprawić i większość pracy wciąż jeszcze odłożona jest w czasie, ale zarówno władze jednostki samorządu terytorialnego jak i jej partnerzy w realizacji Dokumentu zmierzają w dobrym kierunku. Na realizację zadań pozostały jeszcze 4 lata z planowanych 7, zatem wielce prawdopodobne, że Dokument uda się zrealizować w bardzo zadowalającym stopniu.

Odnosząc się natomiast do poszczególnych zadań zapisanych w Dokumencie, to rozpoczęcie prac nad realizacją większości zadań jest zdecydowanie oceniane pozytywnie.

Gdyby tendencję szybkiego podejmowania działań w Mieście Racibórz udało się utrzymać, z całą pewnością zarówno mieszkańcy jak i władze Raciborza, będą mogli liczyć na utrzymanie w dłuższym okresie pozytywnego trendu, w postaci zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego.

Kolejny Raport z realizacji Dokumentu Operacyjnego do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz do roku 2020, będzie opracowany jesienią roku 2018 i będzie przedstawiał realizację zadań za rok 2017.

Załącznik do
Raportu z realizacji
Dokumentu Operacyjnego
do Aktualizacji Strategii Rozwoju Miasta Racibórz
do roku 2020
za rok 2016

